

VKMO-Katholiek Netwerk, Jaaroverzicht 2024

Het VKMO is een netwerk van katholieke maatschappelijke organisaties met als kernopdracht de betekenis van het katholiek sociaal denken in de samenleving zichtbaar maken. Laten zien dat deze inbreng ondanks voortgaande secularisering niet aan betekenis inboet. De leden van VKMO maken, elk op hun eigen manier, die inspiratiebron zichtbaar in de wijze waarop zij vorm en inhoud geven aan hun verantwoordelijkheid op het terrein van onderwijs, zorg, armoedebestrijding, sociale cohesie en internationale samenwerking. Het dagelijks bestuur zorgt voor continuïteit, ontmoeting en bezinningsmomenten, publieke activiteiten en relevante projecten.

I. Samen VKMO-Katholiek Netwerk

Het VKMO-Katholiek Netwerk heeft een klein bureau. Door samen te werken met het bureau van Stichting Thomas More kunnen kwaliteiten en talenten van de medewerkers ingezet worden voor elkaars netwerk. In 2024 vond een reorganisatie plaats bij het bureau van Stichting Thomas More. In november vond daarom een interne verhuizing plaats. VKMO en STM delen nu samen een grote ruimte. De kleinere kantoorruimtes worden in 2025 teruggegeven aan de verhuurder, wat een gunstig effect zal hebben op de huurprijs. In de loop van 2025 zullen het Woonwagenvoorstel en Missio deze ruimtes betrekken.

Er wordt gestreefd naar samenwerking met mensen uit het VKMO-Netwerk. Als er activiteiten georganiseerd worden is het van belang dat deze met, voor en door het VKMO-Netwerk gebeuren. Steeds vaker werden korte lijntjes gelegd met mensen van de bij VKMO aangesloten organisaties om met elkaar te werken aan initiatieven en projecten. Zo heeft een workshop van het KN tijdens de netwerkdag al enkele opiniebijdragen in het KN opgeleverd.

In 2024 vonden diverse vergaderingen en ontmoetingen plaats. Fysiek maar ook online.

II. Verbinden

Het verbinden van de leden is een belangrijk doel van het VKMO. De leden kunnen in de uitwisseling hun inzichten en ervaringen over het katholiek sociaal denken in hun organisatie delen. Het blijft belangrijk om goed contact te houden met nieuwe bestuurders van de bij ons netwerk aangesloten organisaties. Ook in 2024 vonden kennismakingsgesprekken plaats om te informeren en te horen wat men van het VKMO verwacht.

Fysieke ontmoetingen waren er onder andere bij de bijeenkomsten van de Algemene Raad in april en oktober, de Katholiek Denken Doen Dag in juni in samenwerking met Stichting Thomas More, het Christelijk Sociaal Congres in Doorn eind augustus en de netwerkdag in november.

III. Katholiek Doen.

De basis van het project 'Katholiek doen' vormt het boek van Thijs Caspers, 'Katholiek denken doen' dat in oktober 2023 gepubliceerd werd. Bij het boek hoort een multimediahuis. Het bestaat uit:

- Webinars in samenwerking met Stichting Thomas More waarin theorie en praktijk elkaar ontmoeten onder het motto: Katholiek denken – katholiek doen
- Interviews met werkers uit het brede maatschappelijke en kerkelijke werkveld,
- Gesproken columns voor hen die niet graag lezen
- Verwerkingsmateriaal voor professionals en vrijwilligers bij de webinars.

Op www.katholiekdenkendoen.nl is alle output van het project te vinden. Aan dit mediahuis blijven we bouwen omdat het belangrijk is in te blijven spelen op actualiteiten en nieuw materiaal aan te blijven bieden.

'Katholiek Doen' is een goed voorbeeld van een project dat echt van, voor en door de bij VKMO aangesloten organisaties is en breed gedragen wordt.

Rond het thema 'Katholiek Doen' zijn een aantal ontmoetingen en activiteiten georganiseerd, werd de website katholiek.nl verder ingericht en werden mensen uit ons netwerk gevraagd om een bijdrage voor de VKMO-nieuwsbrief.

In 2022 en 2023 kon het project Katholiek Doen uitgevoerd worden dankzij substantiële subsidies van Kansfonds en bijdragen van Actioma, Cordaid en via eigen fondsenwerving. In 2024 kon het project voortgezet worden door middel van eigen fondsenwerving en sloten we het project af.

Katholiek Denken Doen Dag.

Samen met Stichting Thomas More organiseerde VKMO op 13 juni de *katholiek denken doen*-dag. De middag begon met een viering in de Cenakel kerk, waar Herwi Rikhof voorganger was. Daarna werden we ontvangen in het Museumpark Oriëntalis en werd nagedacht en doorgesproken over het thema 'Hoop'. Prof. Paul van Geest, hoogleraar *Theologie en economisch denken* verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, belichtte het begrip hoop vanuit verschillende wetenschappelijke perspectieven. Zijn bijdrage gaf aanzetten tot verdere reflectie op vragen als: Hoe geven we hoop als mensen die werken met mensen in soms uitzichtloze situaties? Hoe houden we als professionals, in maatschappij en academie, zelf de hoop levend? Hoe kunnen we vanuit onze eigen expertise nadenken over het thema hoop? Hoe geven we hoop aan een volgende generatie? De dag werd goed bezocht en enthousiast ontvangen. Er waren meer dan 50 deelnemers. Aan het einde van de middag was er gelegenheid door het park te wandelen en af te sluiten met een drankje en hapje.

Netwerkdag.

Op donderdag 7 november was er een VKMO-netwerkdag in Abdijhof Mariënkroon in Nieuwkuijk. Deze dag was bedoeld voor alle aangesloten organisaties, alle betrokken professionals en het brede katholieke netwerk in kerk en samenleving. Tijdens deze dag stond het ontmoeten, het leren van en met elkaar en het verbinden van alle bij ons netwerk betrokken organisaties, hun medewerkers en de ruime kring van betrokken aan elkaar centraal. De middag begon met een liturgische viering. Er werden verschillende workshops aangeboden.

- *Mark van Vliet, KRO-NCRV*
Over het gebruik van sociale media
- *Peter Broeders, Kerk in Nood*
Over het belang van de vrijheid om te geloven
- *Marie Louise Luijbregts, Franciscanessen van Oirschot*
Over het doorgeven aan de volgende generaties
- *Rick van der Woud, Mensen met een missie*
Over het belang van dialoog
- *Mark Buck, Verus*
Over morele besluitvorming en hoop
- *Anton de Wit, KN*
Over het schrijven van opinieartikelen

Tussen de workshoprondes was er in de centrale ruimte een uitwisselings-café /VKMO-netwerkmart met posterpresentaties en informatiemateriaal van verschillende organisaties.

De middag werd afgesloten met een borrel en een eenvoudige maaltijd voor wie dat wenste. Op deze dag kondigden we ook aan dat de netwerkdag van 2025 vervalt, in verband met de Romereis die in november 2025 plaats zal vinden.

Aanwezigheid op het wereldwijde web

Met de website van VKMO willen we het VKMO zichtbaar maken. Het is nog steeds moeilijk om het voor elkaar te krijgen dat er automatisch content aangeleverd wordt voor de website en de nieuwsbrief. Daar blijven we aan werken. Naast de VKMO-website is er de website 'katholiek.nl'. Met deze website willen we informeren over alle initiatieven en activiteiten van katholiek Nederland. Ook hier hebben we een uitdaging om de website te blijven vullen op het gebied van opinie, inspiratie, recensies en 'Katholiek doen'.

VKMO heeft een YouTube kanaal. De video's die daar geplaatst zijn worden goed bekeken.

VKMO-Nieuwsbrief

In de nieuwsbrief worden nieuwsberichten uit het netwerk geplaatst, daarnaast een blog Katholiek Doen waarvoor we mensen uit ons netwerk vragen een opinie te schrijven en of vanuit hun werk te vertellen over het Katholiek Sociaal Denken. Voor het dubbelinterview vragen we telkens twee vertegenwoordigers van bij ons netwerk aangesloten organisaties met elkaar in gesprek te gaan over de waarden van het Katholiek Sociaal Denken. In elke nieuwsbrief plaatsen we een inspirerende tekst.

De nieuwsbrief kwam in 2024 7 keer uit. Er zijn inmiddels 253 abonnees. Het is fijn te zien dat de nieuwsbrief goed gelezen wordt. Met de nieuwsbrief willen we bijdragen aan inspiratie en aan de zichtbaarheid van het VKMO voor de aangesloten organisaties en het bredere netwerk rond het VKMO.

Webinars:

Onder de titel Katholiek Denken – Katholiek Doen laten VKMO en Stichting Thomas More steeds twee mensen uit de wetenschap en de praktijk met elkaar in gesprek gaan over thema's die te maken hebben met het Katholiek Sociaal Denken.

In februari 2024 was er een webinar over 'toegang tot de zorg' met medewerking van Maria van den Muijsenbergh (emeritus-hoogleraar gezondheidsverschillen en huisarts) en Petra Dassen (burgemeester van Kerkrade). Zij spraken met elkaar over de problemen die in Nederland bestaan doordat veel mensen in de praktijk niet de hulp vinden die nodig is: mensen die moeite hebben met lezen en schrijven, die kampen met een depressie, mannen of vrouwen die dakloos zijn, vluchtelingen, arbeidsmigranten.

De webinars zijn terug te kijken via ons YouTube kanaal en via de VKMO-website.

IV. Organisatie

Bestuur

Het bestuur kwam in 2024 drie keer bijeen en werd gevormd door:

Mark Buck – voorzitter (per 11 april 2024)

Douwe van der Werf – penningmeester

Patrick Fey (tot 11 april 2024)

Monique de Witte – van den Haak

Hans Krabbendam

Ad van der Helm

Heleen van den Berg (per 10 oktober 2024)

Nadat onze vorige voorzitter medio 2023 besloot zich terug te trekken werd een procedure gestart om een nieuwe voorzitter te vinden voor ons netwerk. Het bestuur was verheugd om Mark Buck ter benoeming voor te kunnen dragen in de voorjaarsvergadering van de Algemene Raad. Hij werd door de Algemene Raad benoemd als voorzitter. Patrick Fey gaf aan zijn bestuurstermijn niet nog een keer te willen verlengen en trad af als bestuurslid VKMO. In de najaarsvergadering werd Heleen van den Berg benoemd als bestuurslid. Heleen is de opvolger van Kees Zevenbergen bij Cordaid. In de bestuursvergaderingen was er aandacht voor reguliere bestuurlijke zaken en het plannen en voorbereiden van activiteiten zoals de katholiek denken-doen dag en de netwerkdag.

Het bureau is blij met de betrokkenheid en bevlogenheid van de bestuursleden. Het is mooi en goed om op basis van kennis, talent en kwaliteiten een beroep te kunnen doen op de leden van ons bestuur.

Algemene Raad.

De Algemene Raad vergadert twee keer per jaar.

De **voorjaarsvergadering van de Algemene Raad** is een fysieke vergadering en vond dit keer plaats op 10 april in Beukbergen, Huis ter Heide. Daar waren we te gast bij het Nationaal Katholiek Thuisfront. Nelleke Swinkels en Frank Marcus verzorgden een presentatie over het Nationaal Katholiek Thuisfront (NKT). De Stichting tot Steun aan het Katholiek Vormingswerk voor Militairen (SKVM) en de Stichting Militaire Lourdes Bedevaart (SMLB)

Het was een bijzondere vergadering; Patrick Fey werd onderscheiden met de poelspenning, Mark Buck werd benoemd als voorzitter van ons netwerk.

* **Afscheid Patrick Fey**

P. Fey besloot zich terug te trekken uit het bestuur van VKMO-Katholiek Netwerk. Een besluit dat het bestuur betreurde maar na alle jaren dat Patrick actief betrokken was bij het bestuur van VKMO als bestuurslid en later als interim-voorzitter en als voorzitter ook begreep. Carlien Geelkerken sprak Patrick toe en bedankte hem voor de zeven jaren dat hij met hart en ziel bij VKMO betrokken was. Bij gelegenheid van zijn afscheid als lid van het dagelijks bestuur werd Patrick onderscheiden met de Poelspenning. Ook werden in deze vergadering twee nieuwe organisaties verwelkomd in ons netwerk.

• **Uitreiking Poelspenning**

Voor de uitreiking van de Poelspenning sprak Carlien Geelkerken Patrick toe:

‘Patrick was ruim zeven jaar nauw betrokken bij VKMO-Katholiek Netwerk als lid van het dagelijks bestuur. Patrick is in deze periode naast ‘gewoon’ bestuurslid een aantal jaar (interim) voorzitter van het VKMO geweest en hij heeft deze rol ook loyaal en met de zijn bekende toewijding gedaan. Toen er een nieuwe voorzitter gevonden werd, heeft hij net zo loyaal zijn rol als ‘gewoon’ bestuurslid weer op zich genomen. Als medebestuurders en als bureau hadden we met Patrick een sympathieke, positieve, benaderbare en kundig bestuurder. Patrick was nooit meer dan een telefoontje, appje of mailtje ver weg. Dat merkten we zeker op de momenten dat het erop aan kwam, want deze zeven jaar zijn niet de rustigste jaren geweest voor het netwerk. Twee keer was er de schok van een overlijden, Pieter Kohnen in 2018 en van René Grotenhuis in 2021. Twee keer was er een reorganisatie, twee keer een sollicitatieprocedure voor een nieuwe directeur en twee keer een verhuizing. Als vakbondsbestuurder bij het CNV stond Patrick ook in het bestuur van het VKMO voor goed werkgeverschap. Toen we bij beide reorganisaties moesten besluiten om afscheid te nemen van medewerkers keek hij niet alleen vanuit het werkgeversperspectief maar ook vanuit het werknemersperspectief. Goed werkgeverschap was en is voor hem belangrijk. Als VKMO-Katholiek Netwerk treffen wij elkaar rondom het katholiek sociaal denken, het denken wat Patrick op het lijf geschreven is. Het goede samenleven, het solidair zijn met elkaar, de subsidiariteit en de menselijke waardigheid zijn waarden die hem niet alleen als bestuurder, maar vooral ook als persoon tekenen. En Patrick leeft die waarden vanuit een levend geloof, in een beschrijving van zijn persoon mag het woord katholiek dan ook echt niet ontbreken.

Na zeven jaar neemt Patrick Fey afscheid als bestuurder, zeven het getal van de volheid. Het is goed en het is jammer. Het VKMO zal hem als bestuurder missen, maar is trots om hem toe te kunnen voegen aan de rij dragers van de Poelspenning. ‘

Patrick gaf aan verrast te zijn met de ontvangst van de Poelspenning en beloofde zijn betrokkenheid bij het werk van VKMO en de activiteiten van VKMO als bestuurder van CNV voort te zetten.

• **Voorzitterschap**

In deze vergadering droeg het bestuur Mark Buck voor als kandidaat voor het voorzitterschap van ons netwerk.

Mark Buck is lid van het College van Bestuur van Verus, de vereniging waarbij zo’n 4000 katholieke en protestants-christelijke onderwijsinstellingen zijn aangesloten. Daarnaast is Mark actief in de Rooms-katholieke kerk in zijn woonplaats en binnen het CDA, waar hij vicevoorzitter van het landelijk bestuur is. Er werd door de Algemene Raad unaniem

ingestemd met deze voordracht en M. Buck werd tot voorzitter van VKMO-Katholiek Netwerk benoemd.

Mark sprak na zijn benoeming de Algemene Raad kort toe: *'Het katholiek-sociaal denken is springlevend. Binnen het VKMO wordt dat denken gekoppeld aan concreet handelen in de samenleving. In een samenleving waar individualisme, polarisatie en gevoelens van onvrede en onthechtheid grote problemen zijn, is het VKMO broodnodig. De afgelopen jaren heeft het VKMO een onmisbare bijdrage geleverd in het naar onze tijd vertalen van dat gedachtegoed, maar ook in het verbinden van de aangesloten organisaties die midden in de samenleving staan. Juist dat laatste is van essentieel belang in de komende periode. Het is dan ook een eer om als voorzitter een bijdrage te mogen leveren aan die verbinding. Het aantal aangesloten organisaties bij VKMO groeit, en ik zie er enorm naar uit met hen samen te werken. Dit alles opdat we mogen bijdragen aan een goede en liefdevolle gemeenschap en samenleving.'*

- **Jaarrekening 2023.**

Na een toelichting van Douwe van der Werf (penningmeester) bij de jaarrekening werd de jaarrekening vastgesteld door de Algemene Raad en werd decharge verleend aan het bestuur en de directeur.

- **Activiteitenverslag 2023.**

Het activiteitenverslag werd vastgesteld

- **Aanvraag toetreding netwerk VKMO:**
 - a. **KNR (Konferentie van in Nederland gevestigde Religieuzen)**
 - b. **WKHP (Werkverband van Katholieke Homo Pastores)**

Beide aanvragen werden door de Algemene Raad positief gewaardeerd.

Het tweede deel van Algemene Vergadering werd besteed aan het Vervolggesprek Synodaal Gesprek. Dit gesprek werd in vijf groepen gevoerd. Het verslag van de groepsgesprekken is naar de landelijke werkgroep gestuurd.

Op **donderdag 10 oktober** was de **online najaarsvergadering van de Algemene Raad**. Ook in deze vergadering mochten we een nieuw bestuurslid en een nieuwe organisatie in ons midden verwelkomen. Op de agenda stonden onder andere:

Bestuurlijke zaken:

- **Voordracht benoeming Heleen van den Berg als bestuurslid VKMO** (als opvolger van Kees Zevenbergen) Heleen van den Berg is de opvolger van Kees Zevenbergen bij Cordaid. Kees heeft op verzoek van het bestuur VKMO in zijn overdracht aan haar het lidmaatschap van het bestuur VKMO besproken. Directeur en bestuur hadden een kennismakingsgesprek met haar gevoerd en droegen Heleen voor ter benoeming als bestuurslid VKMO.

H. van den Berg stelde zich kort voor aan de Algemene Raad en vertelde over haar motivatie om toe te treden tot het bestuur VKMO. *'In deze tijden hebben we het over naastenliefde, over omkijken naar elkaar. Mijn grote drijfveer is om met elkaar te zorgen voor de meeste kwetsbaren. Dat we oog hebben voor elkaar en in gezamenlijkheid kunnen leven. Dat in deze polariserende wereld, solidariteit voorop komt te staan zowel*

in Nederland als internationaal. Als wij elkaar kunnen verenigen en versterken wil ik daar graag aan bijdragen.'

Door de Algemene Raad werd van harte ingestemd met deze voordracht en Heleen van den Berg werd benoemd als lid van het Bestuur VKMO-Katholiek Netwerk.

- **Aanvraag toetreding netwerk VKMO door Kaski**
Na een korte toelichting bij de brief van Kaski stemde de Algemene Raad graag in met de toetreding van Kaski tot het VKMO-Katholiek Netwerk.
- **Begroting 2025**
Na een toelichting bij de begroting door penningmeester Douwe van der Werf werd deze vastgesteld door de Algemene Raad. -

In het tweede deel van de vergadering werd geïnventariseerd hoe de organisaties die bij ons netwerk zijn aangesloten in 2025 om zullen gaan met het thema van het Heilig Jaar 2025: Pelgrims van hoop. Hoe kunnen we met VKMO-Katholiek Netwerk stem geven aan dit thema. De vergadering werd verdeeld in drie groepen. Relevante initiatieven en ideeën uit de groepsgesprekken zullen worden meegenomen in de plannen voor 2025.

Romereis 2025

Na de voorjaarsvergadering van de Algemene Raad is een voorbereidingsgroepje aan de slag gegaan om de mogelijkheid om met VKMO weer naar Rome te gaan in het jubeljaar te onderzoeken. In overleg met het bestuur is Christoffelreizen gevraagd om deze reis voor het VKMO te gaan organiseren en wel van 5 tot en met 9 november 2025. Enkele bestuursleden zullen zich buigen over het programma in Rome en ervoor zorgen dat dat zo goed mogelijk zal worden afgestemd op de deelnemende organisaties..

Bureau

In het verslagjaar lag de directie bij Carlien Geelkerken, die ook directeur is van de Stichting Thomas More. Kitty Simons verleende ondersteuning aan directeur en bestuur en droeg zorg voor het bureau en het secretariaat. Inge Merks (secretaresse en administrateur van Stichting Thomas More) verzorgde tot en met juni de financiële administratie van het VKMO. Michel Bronzwaer (beleidsmedewerker Stichting Thomas More) verzorgde onder andere de presentatie van het webinar. Clarie Stuiver was tot juli betrokken bij het bureau. Zij werkte vooral voor het onderwijsprogramma van Stichting Thomas More, maar was in het team een hartelijke en loyale collega op wie we altijd een beroep konden doen.

Door een reorganisatie bij Stichting Thomas More werd de administratie van VKMO per 1 juli overgedragen aan dhr. Felix Schrandt die als vrijwilliger voor het VKMO en voor Stichting Thomas More zal gaan werken.

Het tweede deel van het jaar stond voor het bureau voor een deel in het teken van opruimen en ontruimen. Van vijf kamers en een kelder gingen we terug naar 1 kantoorruimte met twee archiefkasten in de kelder. Het is gelukt de oude vergaderruimte te herinrichten met drie fijne werkplekken en een overlegtafel.

V. Financiën.

De jaarrekening 2023 werd in de vergadering van de Algemene Raad op 10 april vastgesteld. Er werd decharge verleend aan directeur en bestuur. In de najaarsvergadering op 10 oktober werd de begroting 2025 goedgekeurd.

VI. Deelnemende organisaties

Actioma

Adelbert Vereniging

Adveniat

Berne Media/Uitgeverij Abdij van Berne Heeswijk-Dinther

Bisschoppelijke Vastenactie

Christoffelreizen

CNV Connectief (fusie in juli naar CNV)

CNV Vakcentrale (fusie in juli naar CNV)

Cordaid

FNV

Huis voor de Pelgrim

Kansfonds

Kaski (oktober 2024)

Katholiek Nieuwsblad

Katholiek Vrouwen Dispuut

Kerk in Nood

Konferentie van in Nederland gevestigde religieuzen (april 2024)

KRO-NCRV

Kwintessens-Educatief

L.J. Mariastichting

Mariënborgvereniging

Mensen met een missie

MIVA

Museumpark Heiligland/ Stichting Orientalis

Nationaal Katholiek Thuisfront

Netwerk Katholieke Vrouwen

NKSR

AR VKMO 2025.4.3b (activiteitenverslag)

PAX

Radboud Universiteit

Reliëf

Sobriëtas

Stichting Edukans

Stichting Leerhuis Westerhelling

Stichting Mara

Stichting Moria

Stichting Octavia van Breemen

Stichting Thomas More

Thijmgenootschap

Tilburg University

Verus

Vincent de Paul Center Nederland

Vincentiusvereniging Nederland

VKLO

Werkverband Katholieke Homo Pastores (april 2024)